

ПОЛОЖЕННЯ
про дистанційну форму навчання

*Затверджено Вченою радою
Київського інституту
сучасної психології та психотерапії
(протокол №6 від 23 січня 2024 року)*

Голова Вченої ради

Борис ХЕРСОНСЬКИЙ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про дистанційну форму здобуття вищої освіти (далі - Положення) визначає основні засади запровадження та організації в Київському інституті сучасної психології та психотерапії (долі – Інститут) дистанційної форми здобуття вищої освіти (далі - дистанційна форма), як окремої інституційної форми здобуття вищої освіти.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту».

1.3. Метою запровадження дистанційної форми в Інституті є надання можливості особам, які навчаються на певній освітній програмі другого (магістерського) рівня вищої освіти, здобути освітній рівень відповідно до освітніх стандартів в умовах опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій та передбачає отримання документів про вищу освіту встановленого зразка.

1.5. Завданням дистанційної форми є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття вищої освіти та незалежно від статі, гендерного визначення, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей. Дистанційна форма зорієнтована насамперед на такі категорії здобувачів:

- особи з особливими потребами щодо організації навчання;
- особи, які одночасно здобувають вищу освіту за кількома освітніми програмами в одному чи в різних закладах вищої освіти;
- особи, які проживають у географічно віддалених від Інституту населених пунктах;
- громадяни України, які тимчасово або постійно проживають за кордоном;

– громадяни України, які проживають на тимчасово окупованих та особливо небезпечних територіях.

1.6. Інститут використовує систему управління навчанням Moodle для організації, реалізації та супроводу освітнього процесу, забезпечення взаємодії між науково-педагогічними працівниками (далі – НПП) та здобувачами освіти, а також для впровадження дистанційної та змішаної форм навчання.

2. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ

2.1. Навчальний план

Для реалізації здобуття вищої освіти за дистанційною формою навчання Інститут розробляє навчальний план, який охоплює весь період реалізації відповідної освітньої програми та відповідає вимогам щодо забезпечення дистанційної форми навчання.

Навчальний план дистанційної форми навчання формується з урахуванням таких особливостей:

- на 1 кредит ЄКТС з кожного освітнього компонента передбачається не менше 8 годин дистанційних занять у синхронному та асинхронному режимах;
- на 1 кредит ЄКТС з кожного освітнього компонента практичної підготовки (практика, підготовка та захист кваліфікаційної роботи, атестаційний (кваліфікаційний) екзамен) передбачається не менше 2 годин дистанційних занять у синхронному та асинхронному режимах;
- співвідношення синхронних та асинхронних занять визначається у навчальному плані та робочій програмі відповідного освітнього компонента з урахуванням його специфіки;
- решта навчального часу відводиться на самостійну роботу здобувача вищої освіти.

В Інституті забезпечується рівномірний розподіл навчального навантаження (дистанційних занять у синхронному та асинхронному режимах) упродовж

семестру за аналогією з організацією освітнього процесу за денною формою навчання.

2.2. Графік освітнього процесу та розклад занять

Формування графіка освітнього процесу та розкладу занять для дистанційної форми навчання здійснюється з урахуванням таких особливостей:

- термін підготовки здобувачів освіти за дистанційною формою навчання відповідає термінам підготовки фахівців за відповідною спеціальністю за очною формою здобуття вищої освіти;
- навчальний рік, крім випускних курсів, триває від 48 до 52 тижнів та розпочинається відповідно до затвердженого графіка освітнього процесу;
- навчальний рік поділяється на два семестри;
- семестр може включати теоретичне навчання, екзаменаційні сесії, практичну підготовку;
- між навчальними семестрами передбачаються канікули, загальна тривалість яких становить не менше 7 тижнів на навчальний рік.

Графік освітнього процесу затверджується ректором Інституту та оприлюднюється на офіційному вебсайті Інституту. Посилання на графік розміщується в системі управління навчанням Moodle.

2.3. Академічні групи

Здобуття вищої освіти за дистанційною формою навчання організовується для сформованих академічних груп.

2.4. Розклад дистанційних занять

Розклад дистанційних занять у синхронному режимі (контактних занять) формується навчальною частиною Інституту з урахуванням необхідності рівномірного розподілу навчального навантаження.

Під час формування розкладу можуть застосовуватися різні моделі організації занять, зокрема: проведення занять упродовж навчального дня; проведення занять у вечірні години; проведення занять у вихідні дні.

До розкладу включені консультації з кожного освітнього компонента перед початком його викладання.

Строки виконання практичних та індивідуальних завдань визначаються викладачами та фіксуються в Moodle.

Розклад занять доводиться до відома здобувачів вищої освіти до початку навчального семестру шляхом надсилання електронних повідомлень.

2.5. Індивідуальний навчальний план здобувача

На основі навчального плану дистанційної форми навчання та результатів вибору освітніх компонентів навчальною частиною формується індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (далі — ІНП).

Обсяг вибіркових освітніх компонентів становить не менше 25 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених відповідною освітньою програмою.

ІНП розробляється на кожний навчальний рік, є обов'язковим до виконання здобувачем вищої освіти відповідно до частини шостої статті 10 Закону України «Про вищу освіту».

Вибір освітніх компонентів здійснюється відповідно до Положення про порядок та умови здійснення вибору освітніх компонентів здобувачами вищої освіти.

ІНП зберігається в електронному вигляді на електронних ресурсах Інституту, до якого мають доступ здобувач вищої освіти та уповноважені працівники Інституту і містить інформацію про здобувача вищої освіти, обов'язкові та обрані освітні компоненти, підсумкові семестрові оцінки.

Внесення інформації щодо переліку освітніх компонентів та результатів навчання здійснюється навчальною частиною Інституту. Після завершення кожного навчального року ІНП роздруковується та зберігається в особовій справі здобувача вищої освіти.

Невиконання індивідуального навчального плану встановлюється за результатами підсумкового контролю або атестації здобувачів вищої освіти.

Порушення принципів академічної доброчесності під час виконання індивідуальних завдань або проходження контрольних заходів є підставою для отримання здобувачем незадовільної оцінки та відрахування за невиконання індивідуального навчального плану.

3.ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ

3.1. Загальні засади реалізації дистанційної форми навчання

Дистанційна форма навчання в Інституті реалізується за моделлю «Online Drive Model», що поєднує синхронні та асинхронні методи навчання із використанням системи управління навчанням Moodle.

Зазначена модель спрямована на забезпечення гнучкості освітнього процесу, індивідуалізації навчання, використання цифрових освітніх середовищ, а також постійної та системної взаємодії між НПП та здобувачами вищої освіти.

Для кожного освітнього компонента в Moodle створюється електронний навчальний курс (distance course).

Електронний навчальний курс (далі - ЕНК) - це систематизоване зібрання інформаційних ресурсів і навчально-методичних матеріалів, необхідних для опанування відповідного освітнього компонента, об'єднаних єдиним педагогічним сценарієм та розміщених у системі управління навчальним контентом.

Основним видом навчальних занять за дистанційною формою є дистанційне заняття, яке може проводитися у синхронному або асинхронному режимі навчальної взаємодії.

Дистанційне заняття:

– у синхронному режимі (контактне заняття) — вид навчального заняття, що передбачає віддалену синхронну взаємодію між учасниками освітнього процесу з використанням хмарних сервісів відеозв'язку (Zoom та ін.). Такі заняття можуть використовуватися для проведення оглядових або проблемних лекцій, групової та командної роботи, консультацій, захистів виконаних робіт тощо. Методи навчання

визначаються робочою програмою освітнього компонента та методичними матеріалами:

– в асинхронному режимі — вид навчального заняття, що передбачає віддалену асинхронну взаємодію між учасниками освітнього процесу виключно через Moodle із затримкою в часі, зокрема опрацювання відеолекцій, текстових матеріалів, презентацій, виконання завдань, проходження тестування, обмін повідомленнями в електронному середовищі.

Освітній процес за дистанційною формою навчання реалізується у таких організаційних формах: дистанційні заняття, практична підготовка, контрольні заходи, самостійна робота здобувачів вищої освіти.

3.2. Дистанційні заняття

Основними видами дистанційних занять за дистанційною формою здобуття вищої освіти є: лекція, практичне заняття, контактне заняття та консультація.

Лекція — вид навчального заняття, що реалізується в асинхронному режимі та передбачає опрацювання здобувачами вищої освіти мультимедійного навчального контенту (відеолекції), розміщеного в електронному навчальному курсі.

Практичне заняття — вид навчального заняття, що реалізується переважно в асинхронному режимі та передбачає роботу здобувачів із навчальними матеріалами дистанційного курсу (текстові матеріали, презентації), виконання практичних та індивідуальних завдань, проходження тестування, підготовку матеріалів до контактних занять, комунікацію в LMS Moodle.

Контактне заняття — вид навчального заняття, що передбачає синхронну віддалену взаємодію учасників освітнього процесу з використанням сервісів відеозв'язку та може застосовуватися для проведення лекцій, практичних занять, консультацій з підготовки курсових і кваліфікаційних робіт, консультацій до проходження практики, захистів звітів та інших форм навчальної діяльності.

3.3. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних (зокрема контактних) занять час.

Самостійна робота включає: опрацювання навчальних матеріалів; підготовку до дистанційних занять; виконання індивідуальних завдань; підготовку курсових та кваліфікаційних робіт; науково-дослідну діяльність та інші види навчальної діяльності.

Обсяг часу, відведений на самостійну роботу здобувачів дистанційної форми навчання, регламентується навчальним планом і становить, як правило, не менше 60 % від загального обсягу навчального часу з відповідного освітнього компонента.

Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних матеріалів, передбачених робочою програмою освітнього компонента, та може включати засоби самоконтролю.

Курсова робота є індивідуальним навчальним завданням, що передбачає проведення самостійного наукового дослідження під керівництвом НПП. Підготовка курсової роботи супроводжується консультаціями, зокрема у форматі контактних занять.

Тематика курсових робіт відповідає завданням спеціальності щорічно переглядається та затверджується на засіданнях кафедр. Курсові роботи зберігаються на електронних ресурсах Інституту протягом одного року.

3.4. Практична підготовка

Практика є необхідною складовою підготовки фахівців. Метою практичної підготовки є оволодіння здобувачами сучасними методами, формами організації та професійним інструментарієм праці в галузі їх майбутньої професійної діяльності, формування на базі одержаних знань, професійних умінь і досвіду, прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних конкурентних умовах, виховання потреби систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практик покладається на завідувачів кафедр та відповідальних за реалізацію освітніх програм.

Зміст і технологія проходження практики визначається Програмами та методичними рекомендаціями щодо проходження практик, які розробляються відповідною кафедрою (кафедрами), ухвалюються Вченою радою та затверджується ректором Інституту. Програма визначає види і форми перевірки рівня сформованості необхідних умінь, вимоги до звіту здобувача про виконання програми практики та індивідуального завдання. Звіт з практики захищається здобувачем перед керівниками практики від Інституту.

На дистанційній формі навчання практики передбачають консультації, тренінги та захисти звітів на контактних заняттях.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр.

При організації та проведенні практики ведеться наступна документація:

- договори з підприємствами щодо проходження практики здобувачами;
- наказ Інституту про направлення здобувачів на практику і призначення керівників;
- програми та методичні рекомендаціями практики;
- щоденники практики;
- звіти здобувачів про виконання програми практики;
- відомості щодо заліку з практики.

Звіти здобувачів зберігаються на електронних ресурсах Інституту протягом одного року.

В Інституті для дистанційної форми передбачені такі види практик:

Фахова практика здобувачів є невід'ємною складовою освітньо-професійної підготовки здобувачів, основним завданням якої є закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, формування у майбутнього психолога професійного вміння приймати самостійні рішення в певних соціальних умовах, оволодіння здобувачами сучасними методами, формами організації своєї діяльності.

У період практики закладаються основи досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей особистості майбутнього фахівця з психології.

Проходження практики має на меті удосконалення рівня знань, перевірку всебічного розвитку особистості здобувача, його здатність постійно підвищувати психологічну майстерність.

Фахова практика здобувачів проводиться з використанням сучасних комп'ютерних технологій у закладах охорони здоров'я, реабілітаційних установах, державних установах служби юстиції, приватних установах, приватних практиках тощо, для закріплення знань і практичних навичок, отриманих у процесі вивчення основних практичних і теоретичних дисциплін та їх подальшого поглиблення й удосконалення під час роботи в організаціях, а також для ознайомлення з умовами роботи психологів, з організацією професійної роботи, з основами етики й психологічної деонтології для набуття й закріплення навичок, професійно необхідних психологу.

У процесі проходження практики здобувачі вищої освіти обов'язково залучаються до психодіагностичної, просвітницької, дослідницької діяльності (одного або кількох видів), а також опановують основи психологічного супроводу та дотримання етичних принципів професійної діяльності психолога.

За результатами проходження практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються зі специфікою роботи фахівця у конкретній організації, формують навички психодіагностичної роботи, психологічного супроводу та психологічного втручання, аналізують отриманий практичний досвід, оцінюють рівень власних знань і вмінь та визначають напрями їх подальшого професійного вдосконалення.

Переддипломна практика є завершальним етапом практичної підготовки здобувачів, які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки магістрів. Перед проходженням переддипломної практики здобувач повинен отримати тему кваліфікаційної роботи для того, щоб під час практики закріпити та

поглибити знання з освітніх компонентів професійної підготовки, зібрати фактичний матеріал та виконати необхідні дослідження за темою кваліфікаційної роботи.

Основними завданнями переддипломної практики є:

- поглиблення та закріплення теоретичних знань та умінь з фахових освітніх компонентів, отримання досвіду праці з фактичним матеріалом з напрямку діяльності й використовувати його для виконання кваліфікаційної роботи;
- формування умінь роботи за фахом, набуття досвіду організаційної роботи;
- збір і підготовка матеріалів до кваліфікаційної роботи.

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практик покладається на завідувача відповідної кафедри.

4. КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система поточного та підсумкового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів та атестації здобувачів у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи на дистанційній формі здійснюється відповідно до вимог освітньої програми та нормативних документів Інституту.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення затверджується рішенням Вченої ради Інституту та вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора за рішенням Вченої ради Інституту. У такому ж порядку Положення втрачає чинність.